

Hand-out bij de voorbereidingssamenkomst Heilig Avondmaal

Het Avondmaalsformulier (II)

Arnhem, 6 september 2017

I: De betekenis van de maaltijd in de Bijbel

- Gezamenlijk eten is de in Bijbel een teken van verbondenheid:
  - Verbond Izak en Abimelech (Gen. 26: 30)
  - Verbond Jacob en Laban (Gen. 31: 54)
  - Maaltijd bij het heiligdom (Deut. 12: 7)
  - Dankoffer (Lev.3)
  - De oversten van Israël (Ex. 18: 12)
  - Verbondsluiting Israël (Ex. 24: 11)
- De maaltijd gebruiken betekent:
  - Bescherming genieten (Richt. 19: 20-21)
  - Vrede (Gen. 42: 25)
  - Vergeving (2 Sam. 9)
- Ook Jezus eet met mensen:
  - De schare (Joh. 6: 1-15)
  - Tollenaren en zondaren (Luk. 5: 30)
- In de begintijd van de gemeente worden er liefdemaaltijden gehouden (agapemaaltijd)
  - Door misstanden raken deze in onbruik
- Vanwege het maaltijd karakter is het Avondmaal niet alleen ernstig (gedachtenis van de dood des Heeren), maar ook feestelijk: vanwege de gemeenschap, bescherming, vrede en vergeving die de Heere biedt.

II: Het verband tussen het Pascha en het Avondmaal

- Het Pascha had twee doelen:
  - herinnering aan de verlossing uit het diensthuis.
  - herinnering aan het feit dat de Israëliëten gespaard waren door het bloed van het lam.
- Het Avondmaal dat Jezus viert, wordt gehouden tijdens een Paschaviering:
  - Waarschijnlijk een dag voor het officiële Pascha (valt af te leiden uit Joh. 18: 28)
  - Twee argumenten om het Avondmaal te situeren tijdens het Pascha:
    - Paulus sschrijft in 1 Kor. 11 dat Jezus in de *nacht* (vs. 23) het brood nam.
    - Het zingen van het Hallel (Mark. 4: 26)
- Jezus is de vervulling van het Pascha: 'Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus' (1 Kor. 5: 7b).
  - Net als bij het eerste Pascha ...
    - *verlost Hij* uit de slavernij...
    - *...door Zijn bloed: 'als van een smetteloos en onbevlekt Lam' (1 Petr. 1: 19)*
- Ook het Johannesevangelie laat dit zien:
  - Jezus is het Lam van God (Joh. 1: 29) die naar het kruis gaat op het moment dat de paaslammeren geslacht worden (Joh. 19: 14).

III: De instellingswoorden van Jezus

- Het formulier vangt direct aan met de Schrift zelf (1 Kor. 11: 23-29)
  - Typisch voorbeeld van het reformatorische sola Scriptura
  - Op de achtergrond spelen de vele misstanden rond het Avondmaal (de mis) in de Middeleeuwen mee.
- Er is wat verschil in bewoording ('voor u gegeven', 'voor u gebroken'). De oosterling heeft geen moeite met vrije weergave. De evangelienschrijvers geven getrouw de *bedoeling* van Jezus' woorden weer.
- 'Dit is Mijn lichaam, dit is Mijn bloed': omstreden woorden.
  - Ze moeten symbolisch, metaforisch verstaan worden.
  - Ze geven vooral aan: 'Dit ben Ik Zelf, zoals Ik Mij (helemaal) geef voor u'.
  - Wie ze aanneemt door het geloof heeft gemeenschap met Christus Die Zichzelf verbroken en vergoten heeft.
- De woorden 'Dit is Mijn bloed' verbindt Jezus aan het nieuwe verbond.
  - Er is het bloed van het oude verbond (Ex. 24), een verbond dat echter niet voldeed.
    - Het oude verbond zei wel hoe het moest (de letter), maar niet hoe het kon (de Geest).
  - In het nieuwe verbond voorziet God in Zijn Geest.
- De instellingswoorden verwijzen ook naar de toekomst: Jezus zal (pas) weer eten van de vrucht van de wijnstok als het Koninkrijk van God gekomen zal zijn.
  - Daar vindt het Avondmaal van de bruiloft van het Lam plaats (Openb. 19: 9)

Tot slot:

In het Avondmaal komen er drie tijden samen:

- Verleden tijd: het gedenken van de verlossing (Pascha)
- Toekomstige tijd: het Koninkrijk van God / Avondmaal van de bruiloft van het Lam
- Tegenwoordige tijd: gemeenschap hebben in de maaltijd:
  - In die maaltijd ontvangen we bescherming, vrede en vergeving...
  - ...worden ze herinnerd aan het bloed van het Lam dat veiligheid biedt tegen de toorn van God...
  - ...en worden we eraan herinnerd dat we leven in een nieuw verbond dat Christus gerealiseerd heeft zodat de zegen van het verbond werkelijkheid wordt: 'Ik zal hen tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn'.